

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 925. An & qualiter quoque prohibitum alloqui & frequentare moniales citra ingressum in clausuram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

buitur facultas concedendi illum ingressum in casu necessitatis eandem attenter aut permittat, constat ex cit. motu Greg. XIII. & Pauli V. & tradunt Castrop. l. c. Delb. du. 44. n. 16. per id permitti autem intelligitur tam permissio activa (quæ fit jubendo, consulendo, januam aperiendo) quam negativa, quæ fit non prohibendo, dum non prohibens potest & ex officio tenetur impedire, quia talis est causa ingressus. Secus est de eo, qui quidem potest impedire, sed ad id tamen non tenetur ex officio Delb. du. 63. nomine verò superiorum hic veniunt tam mulieres quam mares. Delb. du. 64. nomine conventus, dum ei ferenti suffragium pro tali ingressu vel permissione statuitur excommunicatio cæteræque pœnæ, intelliguntur religiosi in unum congregati cum suo capite, cum quando conventus collegialiter congregatus delinquit, omnes consentientes aut non contradicentes puniri debent; non tamen non consentientes seu contradicentes Delb. du. 62. de cætero à pluribus Pontificibus istiusmodi excommunicationem reservatam, statutam ingredientibus clausuram certarum monialium in specie vide apud Delb. l. c. n. 18. pœnas tamen illas privationis & inhabilitatis statutas in motu Greg. XIII. non incurri ab iis qui sine licentia & citra talem prætextum ingrediuntur aut ingressum permittunt, sed solum ab iis, qui sub dicto prætextu facultatis obtentæ id faciunt, tenet Delb. l. c. du. 58. à n. 2. citatis pro hoc Suar. ubi ante n. 11. Rodriq. l. c. q. 48. a. 2. Barb. cit. d. 102. n. 37. Dian. p. 2. tr. 5. resol. 32. Bonac. de claus. q. 4. p. 5. n. 4. Filliuc. tom. 1. tr. 15. c. 5. n. 119. & plures alii ab eo citati, eò quòd dictus motus sit pœnalis, adeoq; non extendendus ab alia in eo non expressa etiam ob paritatem rationis, quin nec ob majoritatem rationis quæ videtur gravius esse ingredi absque omni licentia, quam ingredi sub dicto prætextu, dum quandoque minora delicta ob specialem rationem (qualis esse posset in præfenti, quod sub dicto prætextu ingrediantur audacius) gravius puniantur, prout probabilis docent apud Delb. l. c. n. 11. cum Gl. in Clem. 1. consang. & affin. Cajet. V. excommunicat. in princ. Sanch. de matr. l. 10. d. 4. n. 3. Barbof. l. c. alleg. 101. n. 82. & alii contra Gutt. 99. can. l. 1. c. 10. n. 3. Molin. de primog. l. 1. c. 5. n. 10. Lambertin. de jurep. l. 2. p. 1. q. 10. a. 4. Unde etiam probabilis illas pœnas non incurri ab eo, qui ingreditur ad malum finem sine tali prætextu ait Delb. l. c. quamvis, ut idem du. 54. n. 12. & 13. talis ingressus ob malum finem v. g. luxuriæ sic casus unus ex quinque reservatis Papæ, à quo nemo in virtute privilegiorum potest absolvere. Sed nequæ dictæ pœnæ incurruntur tam respectu ingredientium, quam permittentium ingredi sub prætextu obtentæ ad hoc facultatis, nisi id fiat excusante ab illis incurrendis ignorantia, tam juris quam facti, etiam quæcumque vincibili, & affectata & crassa, exceptâ solum ignorantia ita crassa & supina, ut cum ea ingredi aut permitti ingredi sub dicto prætextu reputetur, audacia, temeritas, præsumptio, ut fusè declarat & probat Delb. l. c. du. 59. Sect. 1. & 1. 2. per tot. quem vide, in quo tamen casu, etsi statuta illa excommunicatio vi Bullæ Gregor. sit reservata Pontifici, pœnæ tamen cæteræ ei reservatæ non sunt; quin tolli possint ab aliis Delb. du. 60. n. 1.

Quæst. 924. quinam igitur absolvere & dispensare possint à pœnis prædictis statutis tam ingredientibus quam admittentibus ad illum ingressum?

REsp. primò: ab excommunicatione, quam incurrunt simpliciter (id est sine dicto prætextu facultatis) sine necessitate & licentia in scriptis, ingredientibus à Trid. statuta, cum non sit reservata Papæ, absolvere possunt jure ordinario Episcopi & Prælati regulares suos subditos & omnes Confessarii approbati suos penitentes Arg. c. nuper de sent. excom. Delb. l. c. du. 69. n. 2. & 3. Contrarium est de excommunicatione à Greg. XIII. statuta ingredientibus & ingressum permittentibus sub memorato prætextu, à qua non nisi Papa ejusque pœnitentiarii absolvere possunt. Nisi tamen talis ingressus & permissio sint occulta; tunc enim absolvere possunt Episcopi & Prælati habentes privilegium absolvendi suos subditos à casibus Papalibus occultis, & regulares virtute privilegiorum suæ religionis alique Confessarii approbati virtute Bullæ cruciatæ semel in vita & semel in morte. Delb. l. c. uti & omnes Episcopi absolvere possunt ab omnibus censuris contractis ob delictum occultum juxta Trid. Sess. 24. c. 6. de reform. uti & religiosi absolvere possunt vi privilegiorum à casibus similiter occultis specialiter non reservatis Episcopo Delb. du. 69. n. 15. Unde etiam illius virtute Episcopus absolvere potest ingredientes ob malum finem clausuram, qui aliàs est casus specialiter reservatus (& à quo absolvendi privilegia aliàs concessa religiosi revocata notant Bonac. de claus. q. 1. p. 5. n. 1. Tamb. de jure. Abb. d. 22. q. 1. n. 3. Delb. du. 69. n. 5.) dum ingressus talis & delictum est occultum, Suar. in 3. part. d. 30. f. 2. n. 12. Dian. p. 2. tr. 5. resol. 35. Delb. l. c. n. 13. & alii apud illum contra Zerol. Riccium, Graff, & alios apud eundem.

Quæst. 925. An & qualiter quoque prohibetur alloqui & frequentare moniales citra ingressum in clausuram?

REsp. quæ citra hæc statuuntur in Jure Canonico sunt sequentia primò c. ad monasteria de vita & honest. Clericor. dicitur: *Monasteria monialium si quisquam Clericus sine manifesta & notabili causa frequentare presumpserit, per Episcopum arceatur, & si non desiterit, ab officio Ecclesiastico reddatur immunis. Si laici, excommunicationi subdantur, aut à cœtu fidelium fiant penitus alieni.* Secundò c. periculofo h. t. dicitur: *Nulli, etiam honesta persone nisi rationabilis & manifesta causa existat, ac de illius ad quem pertinuerit, specialis licentia ingressu vel accessu pateat ad easdem moniales.* Quod posterius cap. innovatur per Trid. Sess. 25. c. 5. de regular. uti & per Pium V. in motu, qui incipit: *Circa pastoralis officii.* Unde patet diversitas inter utrumque textum, dum c. monasteria. Solis vitri prohibetur solum accessus frequentia, & post comminationem ab Episcopo factam clericis non desistentibus à frequentia accedendi intentatur excommunicatio, non quidem ipso jure lata, sed per Episcopum ferenda. In capite autem periculofo interdicitur tam mulierum, quam virorum ad moniales accessus absque eo, quòd transgressoribus hujus dispo.

dispositionis irrogetur ulla pœna. Porro utroque hoc capite prohibetur accessus, qui fit videndi & alloquendi moniales gratiâ, & non qui fit ex alia causa. Nav. *comment. 4. n. 61. de regular.* Rodriq. *reg. 99. Tom. 1. q. 45. a. 1.* Sanch. *l. 6. sum. cap. 16. n. 112.* Suar. *Tom. 4. de relig. tract. 8. l. 1. c. 10. n. 24.* Castrop. *tract. 16. d. 4. p. 11. n. 2.* Quanta verò intelligatur frequentia, non convenit inter AA. Nav. *l. c.* Rodriq. *l. c. a. 4.* Sanch. *num. 110.* Suar. *n. 25.* Castrop. *l. c.* Barb. *cit. alleg. 102. n. 70.* id relinquendum sentiunt communi modo loquendi & prudentis arbitrio. Unde frequentem accessum censent Nav. & Rodriq. Si fiat tribus diebus continuis. Sanch. & Castrop. si fiat per annum singulis mensibus semel. Prohibitione tamen accessus non comprehendi missionem litterarum ad moniales (etsi alias videri posset non prohiberi tantum accessum materiale corporum, & colloquutionem vocalem, quàm accessus mentis & animi) sustinent Suar. *l. c. n. 24.* Barbof. *n. 80.* Castrop. *n. 3.* Sic pro certo tenendum asserens; eò quòd accessus in propria sua significatione acceptus sit aditus & appropinquatio corporalis, ac in legibus & præceptis, præsertim in ordine ad effectum extendendi prohibitionem, verba non sint impropianda. Secus tamen foret, ubi Pontifex expressè prohibuisset scribere monialibus, uti Nav. *conf. 60. de sent. excomm. alias 5.* refert, Gregor. XIII. prohibuisse certis regularibus ne scriberent monialibus sui ordinis sub excommunicatione latæ sententiæ, quam tamen non incurrere illos, si literæ missæ non pervenissent in manus monialis probabilius censent Castrop. *n. 5.* cum Nav. *cit. conf. 60. alias 19.* Barbof. *n. 77.* Sanch. *n. 117.* & c. eò quòd Pontifex non prohibeat scripturam utcumque; sed eam, quæ cum monialibus fit communicatio, cum per illam datur iis occasio inquietudinis, & fortè turpitudinis, cujus periculum illa prohibitione avertere intendit Pontifex. Quod attinet ad decretam, quod ut refert Nav. *comment. 4. de regul. n. 61.* à Vicariò Pontificis Romæ promulgatum, ne quis scribat moniali sive sua aut Protectoris Ordinis licentia, illud non extendi ultra Romam; cum dicti Vicarii iurisdicção se extra curiam Romanam non extendat, dicunt ipse Nav. Rodriq. Sanch. *n. 116.* Castrop. *l. c. n. 4.* Deceterò accessum illum seclusis extrinsecis circumstantiis (quales sunt dum fit ex prava intentione, cum periculo lapsus accedentis vel monialis alloquendæ, vel præbitio scandalo aliis, & occasione habendam de monasterio suspicionem, quæque maxime procedunt, dum accessus est furtivus, id est, absque licentia Abbatis sive aut superioris) non constituere per se peccatum saltem mortale probabilius existimat Castrop. *l. c. n. 7.* & 8. cum Suar. *l. c. n. 26.* eò quòd prohibitio illa facta per *cit. c. periculoso.* Quò ad accessum consuetudine fit abrogata. Teste Nav. Rodriq. Suar. *LL. cit.* apud Castrop. *n. 7.* nec renovata à Trid. aut etiam à Pio V. quippe quod & qui innovantes *cit. constitutionem* Bonif. VIII. nullam mentionem de illo accessu fecerunt, sed solum de ingressu & egressu, quibus clausura violatur. De Decreto verò S. Congreg. *nonis Majii 1590.* edito, cujus meminit Quarant. *in Sum. Bullar. V. Monasteria monialium.* Sanch. *l. c. 16. n. 155.* prohibente omnibus religiosis, exceptis confessorio, ordinario & extraordinario ad tempus deputato accessum ad monasteria monialium, sive sui sive alterius Ordinis sine licentia dictæ S. Congreg. sub variis pœnis, de hoc inquam decreto dubitare se inquit Castrop. *l. c.* num prolatum sit pro aliis monasteriis, quàm Romæ existentibus, cum dicitur *R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.*

rissimum foret omnes religiosos hanc licentiam à S. Congr. petere, quin & num satis promulgatum & receptum. De frequentia verò accessus neque eam prohibitam secundum se sine dictis circumstantiis (quæ tamen in frequentia facilius adsunt, & propterea adolescentem frequenter colloquentem monialitarò excusandum à se à peccato gravi) graviter, sed ad summum venialiter asserit Castrop. *n. 9.* cum Sanch. *n. 120.* & Suar. *n. 25. in fine.*

Quæst. 926. Peculium quid & quotuplex, an & qualiter habere illud possint regulares?

1. Resp. Ad primum: peculium quid sit & quotuplex satis est dictum supra *Tit. 25.* de peculio clericorum. Quod verò specialiter attinet peculium regularium, de quo *h. t. c. 2. & c. 6.* Sufficiat hic rursus insinuare, spectari illud posse dupliciter, nempe propriè & impropiè. per peculium propriè acceptum intelligitur pusilla pecunia, seu pars quædam exigua patrimonii, quæ filio familias vel servo seorsim tanquam proprium de quo ii disponere pro libitu possint, permittitur à patre vel domino. minus propriè tale accipitur pro simili aliqua parte bonorum, cujus tantum administratio & usus permittitur. Ita ferè Fagn. *inc. 2. h. t. n. 2.* Reiffenst. *h. t. n. 2.* his suppositis

2. Resp. Ad secundum: jure communi decretalium potest regularibus in particulari citra hoc quòd sit officialis monasterii, concedi seu permitti de licentia prælati religiosi ex causa legitima peculium proveniens etiam aliunde quàm ex bonis monasterii minus propriè tale, seu solum ad usum honestum & licitum, & quidem ad nutum revocabiliter. ita ferè Barbof. *ad c. 2. h. t. n. 2.* citatis Nav. *comment. 2. de regular. n. 14.* Cordub. *in sum. quæst. 54. opin. 2.* Rodriq. *99. regul. Tom. 3. q. 29. a. 8.* Mirand. *in man. prælat. Tom. 1. q. 28. a. 8.* Azor. *inst. mor. p. 1. l. 12. q. 1.* Sanch. *in præcep. Decalog. Tom. 2. l. 7. c. 22. n. 5.* & aliis contra Felin. *in c. 26. de cons. Topia & alios*

3. Dixi primò: jure communi Decretalium: quod tamen etiam correctum non est per Trid. *Lesf. 25. de regul. c. 2.* ut volunt Azor. *l. c. c. 9. 2.* Nav. *de rest. l. 3. c. 1. p. 3. du. 1. n. 163.* Vasq. *opusc. de rest. eccl. c. 3. du. 1. n. 14.* Rodriq. *l. c. Tom. 2. q. 47. a. 15.* Valent. *2. 2. q. 4. p. 3. col. 2.* Molin. *de just. tr. 2. tom. 3. d. 276. col. penult.* Lesf. *de just. l. 2. c. 7. du 5. n. 30.* & alii apud Barbof. *l. c. n. 3.* tenentes vi Trid. jam non amplius concedi & haberi posse tale peculium: contrarium, nimirum per Trid. *l. c.* nihil novi juris inductum, sed solum jure antiquo circa hæc statuta confirmari, adeoque verba Trid. majorem vim contra peculium hic descriptum non habere quam verba Concilii lateran. *c. 2. h. t. relata* tenentibus Nav. *cit. comment. 2. n. 15.* & 18. Sa. *v. religio. n. 48.* Tanner. *2. 2. d. 6. q. 3. du. 4. n. 108.* Peyrin. *de relig. subditio. Tom. 1. c. 2. q. 2. §. 1. & 2.* Fagund. *in præcep. Eccl. tr. 2. l. 8. c. 6. n. 13.* Mirand. *l. c. n. 28.* Ricc. *in Decis. curie neapol. p. 4. Decis. 340. n. 12.* Sanch. *cit. n. 22.* & plurimis aliis, quos citat & sequitur Barb. *l. c.*

4. Dixi secundò: citra hoc, quòd sit officialis, & citra quòd peculium illud proveniat ex bonis monasterii: hæc enim, ut docet Sanch. *l. c. n. 13. juncto n. 14.* apud Barbof. *l. c.* hodie licet ex justa causa concedere cuilibet religioso, etiam si non sit officialis ordinis, administrationem aliquorum bonorum stabiliùm (intellige monasterii) aut etiam juxta aliquarum religio-